

frit, det er klart, men Rigsdagen er forhaabentlig saa hensynsfuld overfor den danske Folkekirke, at den ikke direkte mod dens afgjorte Stemning vil tillade sig at skride til en Lovgivning. Dette er ganske parallelt med, hvad jeg mener med Hensyn til Ægteskabslovgivningen, at det dog vilde være meget mærkværdigt, om den danske Rigsdag, naar den mærker, at hele Stemningen i det danske Folk er for en fakultativ Ordning, vilde skride til at paabyrde Folket en obligatorisk Ægteskabsstiftelse efter borgerlige Former.

Jacobsen: Første Gang det her foreliggende Lovforslag fremsattes her i Tinget, var det nærmest i den Skikkelse, hvori Mindretallet nu foreslaar det vedtaget. Den Gang var der et stort Flertal her i Tinget, der straks gav Lovforslaget sin Tilslutning. Ogsaa det Parti, jeg tilhører, var blandt dette Flertal, ubetinget. Fra en enkelt Side med det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen som Ordfører rejstes der imidlertid en stærk Indvending mod Lovforslaget, idet man hævdede, at ikke alene skulde, saaledes som Tilfældet var i det oprindelige Lovforslag, de militære Stillinger være undtagne fra de Hverv, som Kvinder maatte faa Adgang til, men ogsaa Folkekirkens Præstestillinger skulde Kvinderne være udelukkede fra. Under Forhandlingerne herom og, jeg tror jeg tør sige, under mere eller mindre frivillig Medvirken fra alle Partiers Side gled Lovforslaget ind under helt andre Synspunkter end dem, som Flertallet til at begynde med havde anlagt overfor det. I hvert Fald tror jeg, det gjaldt for det Partis Vedkommende, som jeg tilhører, at vi ved Lovforslagets Fremkomst ikke saa andet eller mere i det, end at Staten derigennem vilde klarlægge sin Holdning overfor Spørgsmaalet om Mænds og Kvinders lige Adgang til Tjenestestillinger og Hverv, og i Overensstemmelse hermed var Lovforslaget ogsaa blevet fremsat ikke af denne eller hin Fagminister, men af Statsministeren, og Lovforslaget besvarede, ganske vist som nævnt med en enkelt Undtagelse, Spørgsmaalet derhen, at Staten som saadan ikke kunde have noget imod, at der blev givet Mænd og Kvinder lige Adgang til Tjenestestillinger og Hverv. Naturligvis maatte Staten gaa ud fra som givet, at Livet selv vilde kunne bringe denne Ligeret for Mænd og Kvinder i Overensstemmelse med Livets Krav.

Det er efter min Formening meget

beklageligt, at dette Synspunkt overfor Lovforslaget ikke blev fastholdt under den følgende Forhandling. Men naar det ikke skete, havde den daværende Regering en ikke ringe Del af Skylden herfor. Det oprindelige Forslag gik nemlig ikke ud fra den Forudsætning, at Livet selv kunde bringe Mænds og Kvinders lige Adgang til Tjenestestillinger og Hverv i Overensstemmelse med Livets Krav. Det oprindelige Forslag unddrog paa Forhaand et enkelt Omraade fra Kvinders Adgang til Stillinger indenfor dette, nemlig det militære; og hvad der var endnu mere beklageligt: under Forhandlingerne viste det sig, at den daværende Regering i nogen Maade havde haft Tvivl med Hensyn til, hvorvidt Kvinder burde have Adgang til de folkekirkelige Stillinger. I hvert Fald havde man rettet en Forespørgsel derom til de kirkelige Autoriteter, og hvis der havde været nogen Mening i en saadan Forespørgsel, rettet fra en enkelt Fagministers Side, maatte den dog være Udtryk for en vis Tvivl om det berettigede i at lade Kvinder faa Adgang til Folkekirkens Præstestillinger. Men hermed var der saa med det samme givet et godt Udgangspunkt for at rejse Krav om yderligere Begrænsning i Loven, en Begrænsning, der altsaa skulde gaa ud paa, at ikke alene de militære Stillinger, men ogsaa Folkekirkens Præstestillinger skulde være undtagne fra de Virksomheder, som Kvinder kunde indtræde i. Og alt som Kravet om denne yderligere Begrænsning af Loven mere og mere energisk fremsattes her i Tinget og delvis ogsaa udenfor Tinget, forvandlede Lovforslaget sig fra det, det oprindeligt skulde have været, til noget ganske andet. Det forvandlede sig fra at være, om jeg saa maa sige, en Frihedslov for Livet, hvorunder Staten ikke vilde staa som en Hindring for, at dens Borgere, Mænd og Kvinder, kunde faa lige Ret og Adgang til Statens Embeder og Hverv — alt naturligvis under Hensyn til Livets Ret og i Tillid til, at Livet bedre end Staten kan afgøre, hvor Landets Borgere bedst finder deres rette Plads at virke paa —, til at blive nærmest en Forbudslov, hvis vigtigste Interesse ligger deri, at den opretholder Forbud mod Kvinders Adgang til militære Stillinger, og maaske endnu mere deri, at den opretholder et Forbud mod Kvinders Adgang til Folkekirkens Præstestillinger. Fra et vist Tidspunkt under Forhandlingernes Gang drejer alt sig om dette ene, og Loven faar i Virkeligheden Præget af at være en Forbudslov.